

Lappeenrannan teknillinen yliopisto

MATKARAPORTTI

Kuala Lumpur, Malesia

Malaysian International Business Program

Kevät-09

Timo Kokko KOTE 5

Janne Malinen KOTE 5

Enssi Savolainen KOTE 5

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	1
1. Alkuvalmistelut.....	2
2. Opiskelua ja elämää Kuala Lumpurissa.....	3
2.1. Kurssit.....	4
3. Matkustaminen.....	5
3.1. Malesia.....	7
3.2. Thaimaa.....	8
3.3. Vietnam.....	8
3.4. Singapore.....	9
3.5. Laos.....	9
3.6. Kambodia.....	9
3.7. Filippiinit.....	10
3.8. Indonesia.....	10
4. Yhteenveto vaihtoajasta.....	11

1. Alkuvalmistelut

Kansainväliseen opiskelijavaihtoon lähteminen kypsyi mielessäme hiljalleen opiskeluiden edetessä kohti loppuaan. Välillä oli hetkiä jolloin vaihto-opiskelu kuulosti itsestään selvältä, kun taas välillä oli hetkiä jolloin hienoinen epävarmuus vaihtoon lähdöstä valtasi mielemme. Kavereiden kertomien vaihtokokemusten myötä ja itsekin vieraillessa heidän luonaan varmistui, että haluamme itse kokea miltä opiskelu ulkomailla tuntuu ja mitä se tuo tullessaan.

Aluksi meitä lähtijöitä oli vain kaksi, Janne ja Timo, mutta pienen ja ytimekkään markkinointipuheen jälkeen myös Enssi ilmoittautui joukkoomme. Kun porukka oli selvillä, puuttui enää vaihtokohde ja aika milloin lähdemme. Mietittiin aluksi muutamia vaihtoehtoja, mutta kirkkaasti kaikkien muiden kohteiden yläpuolelle nousi Malesian pääkaupunki Kuala Lumpur. Kevät 2009 sopi kaikkien kalentereihin syksyä 2008 huomattavasti paremmin, joten ajankohdankaan suhteen ei ongelmia ilmennyt.

Academy Access järjestää Malaysian International Business Program-vaihto-ohjelman Kuala Lumpurissa. Kyseinen ohjelma maksaa 2500 euroa ja on hyvin suosittu varsinkin kaveriporukalla vaihtoon mielivien keskuudessa, sillä käytännössä kaikki halukkaat pääsevät mukaan ohjelmaan. Hakuprosessi käynnistyi keväällä 2008 ottamalla yhteyttä Academy Accessiin ja lähettämällä hakupaperit. Hyväksymiskirjeet saimmekin jo viikon kuluessa ja matkan todellinen järjesteleminen pääsi alkamaan. Lisää tietoa löytyy osoitteesta www.academyaccess.com.

Mitään suurta ”paperisotaa” meidän ei tarvinnut käydä, vaan asiat hoituivat todella helposti. Omalle koululle piti täyttää muutamia papereita, jotta mm. stipendin saanti varmistui. Academy Accessille piti lähettää kopio passista, jonka voimassaoloaika ei pääty vielä puoleen vuoteen Suomeen paluun jälkeen, englanninkielinen opintosuoritusote, kopio matkustajavakuutuksesta, sekä muutama valokuva opiskelijaviisumia varten.

Matkalla tarvittavista rokotteista hankimme tietoa YTHS:ltä. Aasiaan lähteville suositellaan A- ja B-hepatiitti-rokotetta sekä Japaninaivokuume-rokotetta. Rokotteiden ottaminen tapahtui kätevästi YTHS:n terkkareiden välityksellä. Malarialääkkeiden ottamista tietyillä riskialueilla suositeltiin.

Lentoja kävimme etsimään syksyllä ja muutaman viikon etsiskelyn, odottelun ja vertailun jälkeen löysimme lennot Helsingistä Kuala Lumpuriin ja takaisin n. 900 euron hintaan. Kuukautta myöhemmin samat lennot olisivat maksaneet vain 750 euroa, joten lennoissa pystyy säästämään, jos

näkee hieman vaivaa ja onni on myöten. Lentoreittimme kulki Helsingistä Kuala Lumpuriin Münchenin ja Abu Dhabin kautta. Pois tultaessa reitti oli täysin sama. Aikaa lentämiseen välilaskuineen sujui noin vuorokauden verran.

Vaihtoehtoja majoittumiseen Kuala Lumpurissa löytyy runsaasti ja niistä löytyy tietoa infokirjeestä, jonka Academy Access postitti kaikille osallistujille. Meidän valintamme kohdistui Times Square-kompleksiin, josta olimme saaneet paljon positiivista palautetta aiemmin Kuala Lumpurissa olleilta. Majoituksen hommaamisen jätimme kuitenkin Kuala Lumpuriin ja varasimme hotellihuoneen valmiiksi vain parille ensimmäiselle yölle läheltä Times Squarea.

2. Opiskelua ja elämää Kuala Lumpurissa

Reissuun lähdettiin alunperin varsinaisesti suorittamaan vaihto-ohjelman tarjoamia opintoja, jotka käsittelivät pääosin johtamista Aasialaisissa kulttuureissa. Academy Access vaihto-ohjelmalla on yhteistyökumppanina Malesialainen yksityiskoulu nimeltä KDU College, joka toimii Kuala Lumpurin esikaupunki alueella Damansarassa, noin 15 kilometrin päässä keskustasta. Koulu ei ollut varsinaisesti yliopisto tasoinen, vaan College, joka sijoittuu opintotasoltaan johonkin Suomalaisen lukion ja yliopiston välimaastoon. Tämän vuoksi Suomalaiset vaihto-oppilaat eivät osallistuneet koulun paikalliseen opetukseen, vaan heille oli järjestetty koulun puolesta ainoastaan tilat ja tarvikkeet. Opetus oli järjestetty ulkopuolisten professoreiden toimesta. Academy Access on tunnettu erittäin laadukkaasta opetustasostaan ja se näkyi tälläkin lukukaudella. Ryhmäämme opettavat maailman huippuluokan professorit olivat vartavasten lennätetty ympäri maailmaa Kuala Lumpuriin pitämään muutaman viikon intensiivi-opetusjaksoja. Opetustyyli poikkesi merkittävästi Suomalaisesta opetuskulttuurista, jossa luentotyypisessä esitetään asia ja oppiminen testataan tenttimällä. Nyt opetustapahtuma oli interaktiivinen, oppilaan opetukseen sitova kokonaisuus, johon oman lisähaasteensa toi vielä englannin kieli. Luennoilta ei voinut olla poissa sen paremmin fyysisesti, kuin henkisesti, koska professori saattoi milloin tahansa esittää kysymyksiä uneliaille opiskelijoille. Luennoivaa opetusta olivat lisäksi tukemassa erilaiset harjoitustyöt, caset, kotitehtävät, esseet ja erittäin antoisat ja mielenkiintoiset ”luokkaretket”.

Neljän kuukauden mittaisesta matkastamme Kaakkois-Aasiaan opiskelu vei ensimmäiset kolme kuukautta varsin tehokkaasti. Kuljimme päivittäin taksilla Kuala Lumpurin keskustasta noin 15 km.

päästä koululle viettämään yleensä noin kuuden tunnin mittaista koulupäivää. Eräs Mieleen painuvimmista asioista joita Kuala Lumpurissa kohtasimme oli paikalliset taksit. Ei ollut päivääkään, ettei taksilla olisi tarvinnut johonkin matkustaa, ja taksikuskien kanssa riidellä ja tinkiä. Ensin asia oli lähinnä huvittavaa, mutta kun kuljettajien kanssa oli kaksi kertaa päivässä kinastellut hinnoista muutaman viikon ajan, niin alkoi tulla Suomalaisia vakiotaksaisia mittaritakseja ikävä. Monesti sateisinä päivinä oli hankalaa saada taksia lähtemään koululta ruuhkaiseen keskustaan ja myöntyvää taksia sai joskus odottaa jopa tunteja. Kun sitten joku suostui lähtemään, saattoi hinta olla kolminkertainen, eikä taksamittaria taksikuskin mukaan juuri nyt huvita laittaa päälle. Muutaman minuutin tinkimisen jälkeen yhteinen hinta yleensä löytyi, mutta perille päästyä se saattoi olla taas jotain muuta kun oltiin etukäteen sovittu. No tämä on kai juuri sitä kulttuuria, mitä menimme Malesiaan opiskelemaan. Asuntomme sijaitsi Kuala Lumpurin ytimessä suuren kauppakeskuksen yhteydessä, neljän tähden hotellissa. Asumispuitteet olivat siis vähintäänkin erinomaiset pitkää koulumatkaa lukuunottamatta. Keskustassa asuessamme oli helppoa tutustua Kuala Lumpurin nähtävyyksiin iltaisin ja viikonloppuisin, kun koulu ei työllistänyt liiaksi.

2.1. Kurssit

Osallistuimme kevään aikana kolmelle eri kurssille, joista ohessa lyhyet kuvaukset.

2.1.1. Asian Management

Kurssi käsitteli pääosin Aasialaista kulttuuria ja sen eroavaisuuksia Eurooppalaiseen kulttuuriin. Professori Francis Piron esitteli paljolti oman kokemuksensa kautta eri Aasian maiden kulttuureja. Kurssilla tehtiin kaksi itsenäistä harjoitustyötä, joista toinen käsitteli suuria Aasialaisia filosofejä ja heidän ajatuksiaan johtamisesta. Toinen harjoitustyö oli esitelmä jostakin valinnaisesta Aasian maasta. Erityisesti kurssilta jäi mieleen ryhmäillallinen paikallisessa katukeittiössä, josta myöhemmin tuli kantapaikkamme Kuala Lumpurin keskustassa. Myös Professori Pironin henkilökohtainen asennoituminen ja halu tutustua oppilaisiinsa jäi positiivisena asiana mieleen. Dr. Piron järjesti mm. juhlat kotonaan sekä vietti monta mukavaa iltaa opiskelijoiden seurassa kaupungilla.

2.1.2. International Strategic Management

Kurssin ajankohta osui keskelle yleistä lomakautta, jolloin suurin osa vaihto-oppilaista oli suunnitellut matkustelewansa. Lopulta kurssille ei osallistunut kuin kourallinen poikia, joista Professori Ronald Collinsilla oli vahvat epäilyksensä, josko he ikinä läpäisevät koko kurssia pelkän kone-insinööritaustansa vuoksi. Lopulta kuitenkin allekirjoittaneet kolme koneteekkaria taisivat pärjätä parhaiten koko ryhmästä ja läpäisivät kurssin hyvillä arvosanoilla, ansaiten erityismaininnan professorilta kurssin päätyttyä. Kurssi käsitteli strategista johtamista kansainvälisellä tasolla. Opetusmetodeina oli erittäin interaktiivinen luennointi, jossa oppilaat olivat vähintäänkin samanverran äänessä kuin opettaja. Lisäksi kurssilla tehtiin huomattavan paljon itsenäistä työskentelyä case-tyylisesti.

2.1.3. Cross-Cultural Management

Kurssista ensimmäisenä mainittava asia oli sen tarjoamat ainutkertaiset mahdollisuudet tutustua ”luokkaretkien” muodossa Petronasin kaksoistornien ylimpiin kerroksiin, joissa toimii eräs Nokia-Siemensin konttoreista. Toinen kurssin kohokohdista oli Kiinalainen Business-illallinen, jossa harjoiteltiin perinteistä business-etikettiä käytännössä. Professorina toimi Brasilialainen Martin Desmaras, jolla on alan kokemusta mm. yrittäjänä, konsulttina sekä opettajana. Jälleen kerran oli ilo opiskella sinänsä haastavia asioita, pedagogisesti lahjakkaan asiantuntijan johdolla. Tämä seikka, jos jokin tulee ensimmäisenä erona mieleen verrattaessa Suomalaisia professoreita ulkomaisiin opetuksen ammattilaisiin.

3. Matkustaminen

“Finnish students = money no problem!”

Alusta asti tavoitteemme oli matkustella mahdollisimman paljon. Matkusteluun jäikin paljon aikaa, koska kouluviikot päättyivät yleensä torstaina ja alkoivat välillä vasta tiistaina. Lisäksi kurssien välillä oli kaksi viikon pituista lomajaksoa. Täten kouluviikkomme sisälsi käytännössä alkuviikon koulua ja loppuviikon matkustelua. Reissuilta palasimme monesti keskellä yötä väsyneinä, mikä edesauttoi luennoilla nuokkumista.

Aasiassa matkustaminen on edullista, mutta paalua tuntuu silti kuluvan kohtuuttoman paljon. Suurimman osan matkoista toteutimme lentämällä AirAsian- halpalentoyhtiön koneilla päämäärään ja takaisin. Lentojen hinnat liikkuvat pääasiallisesti 20...180 euron välimaastossa (edestakaiset) ja onnekkaimmat lensivät Bangkok-Bali -väliä hyllyiseen 9 euron hintaan. Lentoja kertyikin neljään kuukauteen laskujemme mukaan 23 kappaletta, joiden lisäksi matkaa taitettiin taksilla, bussilla, tukitukeilla, junalla ja erilaisilla lautoilla ja veneillä. Välillä matkat olivat jumalattoman pitkiä ottaen huomioon, että lämmintä oli yleensä jatkuvasti reilusti yli 30 astetta. Matkustellessa kannattaa ottaa huomioon, että useinkaan ilmoitetut aikataulut eivät pitäneet paikkaansa vaan usein matka-ajat venyivät esim. rengasrikkojen vuoksi useilla tunneilla. Kannattaa siis varata aikaa ja varsinkin juomakelpoista vettä.

Käyttämiemme majoitusten hinnat olivat pääasiassa 4...30 euroa/hlö/vrk ja taso hyvinkin kirjava. Jotkut paikoista vastasivat kotimaamme hyvätasoisia hotelleja kun taas toisissa saimme huuhtoa vessan seinästä olevasta reiästä nousevia, yöllä kurnuttavia sammakoita ja muita kaikenmaailman otuksia vesiletkulla yöunia häiritsemästä. Pidimme hyväksymämme majoitustason varsin korkealla, koska emme halunneet majoittua hyönteisiä vilistävissä perunakellaria muistuttavissa majoissa. Perustasoltaan siistin huoneen saa Aasiassa oikeastaan maasta riippumatta 8...15 eurolla/hlö (paitsi Singapore...). Jos on valmis satsaamaan 15...30 euroa/hlö saa jo melkein luksusta.

Osa reissuporukasta hoiti asioitaan viisaasti ja osa ei. Näistä meidän porukka kuului jälkimmäisiin. Emme juuri selvittelleet ennakkoon viisumi- yms. asioita vaan menimme maasta toiseen toivoen parasta. Taktiikkaamme toimi kuitenkin suhteellisen hyvin eikä mitään erityisiä hankaluuksia tullut vastaan. Kannattaa kuitenkin selvittää ajoissa mihin matkamaihin tarvitaan viisumi ja mihin ei, niin säästyypähän sitten ylimääräiseltä jonottamiselta ja yllättäviltä matkakustannuksilta. Lisäksi Malaria-riskin vuoksi kannattaa miettiä malarialääkkeiden hankkimista. Lääkkeet voi hankkia Suomesta ennen reissuun lähtemistä, mutta lääkkeitä saa myös paikanpäältä. Lääkkeistä edullisimmat aiheuttivat joillekin varsin katalia sivuoireita, joten kannattaa olla tarkkana. Itse laiminlöimme lääkkeiden ottoa varsin räikeästi, joten onkin ajan kysymys milloin malariabakteeri nousee maksanpohjalta kummittelemaan...

Matkakohteitamme olivat Malesian rantakohteet (Langkawi, Penang, Tioman ja Perhentia), Borneolla sijaitseva Kota Kinabalu, Thaimaa (PhiPhi, KohLanta ja Bangkok), Vietnam (HoChinMin=Saigon), Singapore, Laos (Vientiane ja VangVieng), Kambodia (PnomPhen ja Sihanoukville), Filippiinit (Manila, Puerto Galera ja Boracay) ja Indonesia (Bali). Edellisten lukumäärän ja käytetyn ajan huomioiden reissussa oltiin varsin tiiviisti. Yleensä emme suunnitelleet

matkoja ennakkoon vaan otimme lennon kohteeseen A, josta jatkoimme kohteeseen B jollakin muulla kulkupelillä. Aasiassa matkustelu on suhteellisen helppoa etenkin niissä maissa, joissa ihmiset ymmärtävät ja puhuvat hyvin englantia. Kannattaa muistaa, että paikalliset ovat ystävällisiä, mutta monet pyrkivät ukottamaan turisteja aina kun siihen annetaan mahdollisuus. Usein siis on kannattavinta vertailla hieman eri matkustustapojen ja majoitusten hintoja keskenään. Syrjäseuduilla liikuttaessa on tosin välttämättömyys luottaa paikallisten apuun, koska itsellä ei ole välttämättä mitään käryä siitä, missä milloinkin ollaan ja minne olisi mentävä (varsinkin kun nukkuu täyteen ahdetussa bussissa, minivanissa tai taksissa nollat taulussa). Seuraavassa on esiteltynä joitain tiukkoja faktoja matkakohteistamme.

3.1. Malesia

Langkawi

Verovapaa saari, mikä tarkoittaa suomalaiselle halpaa juomaa. Hyvä hiekkaranta, jonka varrella paljon erilaisia illanviettopaikkoja. Kannatta ottaa skootterit alle ja tsekata Cablecar (köysirata, joka nousee 700 m korkeuteen), jos ei pode korkeanpaikan kammoa. ++++

Penang

Iso saari, aika vähän nähtävää. Ilmeisesti ei satuttu saarelle ottavimpaan aikaan. Perheellisille ja seurusteleville pariskunnille;). ++

Tioman

Tajuttoman hieno saari, jossa rantaviivaa riittää. Koralleilla snorklaus onnistuu jopa ilman järjestettyä reissua. Riippuen ajankohdasta porukkaa on vähän tai sitten tajuttomasti. Ehdoton häämatkakohde. Mesta paikka. ++++

Perhentia

Ei niin siisti kuin Tioman, mutta hienot korallit. Muutama päivä menee. +++

Kota Kinabalu

Ideana oli kiivetä Mount Kinabalulle, mutta suunnitelma vesittyi varusteiden puutteeseen sekä siihen, että opastettu retki olisi pitänyt varata paljon aiemmin. Hienot vuoristomaisemat ja 15-asteen lämpötila tuntuu melkein pakkaselta. +++

3.2. Thaimaa

Koh Lanta

Rauhallinen paikka. Sopii niille, joita elämä on kolhinut ja jotka haluavat levätä. Paljon rantaa ja...hiekkaa. Hiekka oli muuten niin kuumaa, että ei siinä voinut edes kävellä. ++

PhiPhi

Kauniiden ja rohkeiden kohtausta paikka. Valitettavasti tästä porukasta ei löytynyt yhtään. Saari, missä ei juurikaan muuta tekemistä kuin biletyt, mikä on pummimalla melkein ilmaista. Turha yrittää nukkua ellei majaile saaren toisella puolella. Kuusi päivää riitti kiitti. ++++

Bangkok

Satuttiin Bangkokiin sopivasti mellakoiden aikaan. Juna ei päässyt edes asemalle kun mellakoitsijat olivat vallanneet aseman. Suomessa telkussa näytettiin miten Bangkokissa ammutaan ja poltetaan autoja ja äidit itkivät kotona. Samaan aikaan thaimaalaiset viettivät uuttavuottaan leikkien vesi- ja mutasotaa kaduilla (paikallisen uskomuksen mukaan toisten kastelu ja sottaaminen mudalla on kohteliaisuus ja hyvätahdon ele). Ei mennyt meille jakeluun. Kun kerran pääsimme hotellilta ulos kastumatta ja likaamatta vaatteitamme kävimme syömässä Vertigossa, joka on hulpea kattoravintola paikallisen hotellin kerroksessa 61. Jos on aikaa ja mielenkiintoa, kannattaa käydä katsomassa pingistä. Suosittelemme. +++

3.3. Vietnam

Saigon

Reissun positiivisimpia yllätyksiä. Siisti kaupunki, jossa kokemisen arvoisia ravintoloita. Saigonissa toteutettu jokiristeily oli ehdottomasti ruokineen ja juomineen reissun parasta antia. Huonona puolena Saigonissa on se, että taksikuskit eivät puhu englantia. Täten hotellin respasta tai muualta on otettava tulkki, joka kertoo kuskille mihin ollaan menossa. Sekaannukset ovat pomminvarmoja mutta paikalliset poliisit ovat ymmärtäväisiä. Kannattaa käydä tutustumassa myös sotamuseoihin, jos kiinnostusta riittää. ++++

3.4. Singapore

Kuuluisa puhtaudestaan ja siitä, että kaikki on kiellettyä. Majoittuminen ja ruoka melko kallista, joten rahaa kannattaa varata reilusti varsinkin, jos tarkoituksena on viettää maassa monta päivää. Singaporessa sijaitsee yksi maailman suurimmista eläintarhoista, joka on varsin otollinen retkikohde. Hyvä välietappi, josta matkaa on helppo jatkaa lentäen tai bussilla. +++

3.5. Laos

Vientiane

Pääkaupunki, josta matka jatkui kohti VangViengiä. Ei muistimme mukaan tarjonnut mitään mainittavaa. ++

VangVieng

Tämä kannattaa kokea! Noin 4...7 tunnin bussimatkan päässä Vientianesta. Kylästä vuokrataan kuorma-auton sisärenkaat, joilla lasketellaan kylän ohi lipuvaa jokea pitkin. Noin kolmen kilometrin matkalla on lukuisia baareja sekä hyppy- ja leikkipaikkoja. Mahtava meno koko päivän. Illalla on hyvä ottaa rennommin ja katsella vaikka nonstoppina kyläravintoloissa pyöriviä Frendejä ja Simpsonsia. Onnekkaimpien ilta voi jatkua kuolemaakinhalveksuvilla trapetsihypyillä hurmattujen ruotsalaiskaunottarien seurassa. ++++

3.6. Kambodia

PnomPhen

Kambodian pääkaupunki. Oman tuktuk-kuskin värvääminen luultavasti jopa suositeltavaa. Nähtäviä paikkoja muun muassa noin 20 km päässä sijaitseva Killingfields, joka vetää hiljaiseksi. +++

Sihanoukville

Ranta/biletyskohde, jossa melko paljon länsimaalaisia. Rannat täynnä baareja. Jopa suomalainen ruokapaikka löytyy, jonka ruoka kerrassaan loistavaa. +++

3.7. Filippiinit

Manila

Suurkaupungin tuntua, köyhyyttä ja rikkautta samassa paketissa.

Tajuttomat liikeneruuhkat hankaloittavat liikkumista. Hotelli kannattaa etsiä jo ennakolta, jotta pääsee keskittymään olennaiseen pitkän matkan jälkeen. ++

Puerto Galera

Välietappi Boracaylle mennessä. Pieni kylä, jossa ei juurikaan mitään, lukuun ottamatta puolentunnin matkaa viidakon halki tuktukilla Sapang nimiseen baariin, jota suosittelemme kokeilunhaluisille ja elämännälkäisille. Paikallisten suosima lomanvietto paikka. +

Boracay

Filippiinien suosituimpiin kuuluva rantakohde. Paljon turisteja, rantoja ja baareja. Boracay on saari, joten kannattaa selvittää lauttaliikenteen kulkuajat, jotta välttyy terminaalissa nukkumiselta pitkän bussi- tai taksimatkan jälkeen. Tämä voi tosin olla mahdotonta, koska paikalliset antavat ristiriitaista tietoa. Boracaylle pääsee Manilasta myös kätevästi lentämällä, jos budjetti antaa myöten, tai seikkailunhalua puuttuu. +++

3.8. Indonesia

Bali

Ei tarvitse edes sanoa mitään. Pari viikkoa kuluu nopeasti rannalla löhötessä, surffatessa ja bilettäessä. Ehdoton kohde Aasiassa matkustaville nuorille. Bali saa ihmiset palaamaan aina uudestaan ja uudestaan. +++++

4. Yhteenveto vaihtoajasta

Jos on elämäntilanteessa, jossa pohtii vaihtoonlähdön mielekkyyttä, voimme kokemustemme jälkeen sanoa, että ilman muuta! Tämä kevät on ollut maailmankatsomuksellisesti kiistatta avartavin kokemuksemme 25-vuotisen elämämme aikana. Vaikka opintoja kenties olisikin saanut tehokkaammin kasaan Suomessa opiskellessa, ja vaikka valmistuminen viivästyisi vaihtoon lähdön vuoksi, niin silti opiskelu ulkomailla on perusteltua, jo kulttuuristen erojenkin vuoksi. Ja mikä olisikaan sen parempi ajankohta jättää kaikki asiat Suomessa taakse ja lähteä avoimin mielin matkalle, kuin opiskeluaika? Tällaista lähes puolen vuoden matkaa olisi varmasti ollut hankala toteuttaa myöhemmässä elämän vaiheessa, jolloin monilla on varmasti vakituinen työ ja perhettä.

Kaikille teille epäröiville: Pankista saa rahaa tyhmempiinkin sijoituksiin, sisulla ja savonkielellä siellä selviää, puolivuotta on lyhyt aika pois 50 vuoden työelämästä, joten Go For It!